

Zilele din urmă și timpuri grele

Subiectul mare al capitolului 2 este starea mărturiei creștine, așa cum ea se contura deja în zilele apostolului Pavel. Această mărturie este comparată cu o casă mare, în care se află vase diferite, de valoare și fără valoare, spre onoare și spre dezonoare. Capitolul 3 merge un pas mai departe. Pavel arată în primele nouă versete starea îngrozitoare a mărturiei creștine din ultimele zile, aceasta înseamnă, de la sfârșitul timpului de har. Este descrierea zguduitoare a creștinătății aflată într-o formă extremă și moartă. De aceea vorbirea lui Pavel devine mai clară decât în capitolul 2. Însă el nu rămâne la aceasta, ci arată ce însemnătate și ce valoare va avea Cuvântul lui Dumnezeu până la sfârșit. Indicațiile date lui Timotei sunt clare și precise. Ele ne vorbesc și nouă, cei care trăim în aceste ultime zile.

Capitolul poate fi împărțit în felul următor:

1. Versetele 1-9: Starea mărturiei creștine în zile din urmă

Devine clar, că starea lăuntrică a creștinătății este caracterizată prin răutate. Starea exterioară nu este mai mult decât o simplă exhibiție. Oamenii au o formă de evlavie, dar nu au viață din Dumnezeu.

2. Versetele 10-15: Responsabilitatea personală a fiecăruia

Fiecare în parte este solicitat să corespundă responsabilității personale. Dumnezeu ne-a dat Cuvântul Său, la care noi trebuie să ținem necondiționat cu tărie. Acest Cuvânt este o sursă uriașă de ajutor, care ne stă la dispoziție.

3. Versetele 16-17: Cuvântul lui Dumnezeu și efectele sale

Pavel dă lui Timotei indicații importante cu privire la caracterul unic al Cuvântului lui Dumnezeu, care a fost dat de Dumnezeu Însuși. Acest Cuvânt are toată autoritatea și va rămâne până la sfârșit.

Evoluția, care a început în mărturia creștină, de fapt nu ar trebui să ne surprindă. Domnul Isus Însuși s-a referit la aceasta în pildele despre Împărăția cerurilor. În afară de aceasta, epistolele Noului Testament dau mărturie clară despre aceasta. În mai multe locuri suntem atenționați cu privire la răul din interiorul mărturiei creștine:

- Apostolul Ioan vorbește despre faptul că în ceasul din urmă au apărut mulți antihriști (1 Ioan 2.18).
- Apostolul Petru amintește pe batjocoritorii care în zilele din urmă vor veni cu batjocurile lor și vor trăi după poftele lor (2 Petru 3.3).
- Apostolul Iuda spune că s-au strecurat oameni (Iuda 4). El amintește de asemenea pe batjocoritorii care umblă după poftele lor păcătoase (Iuda 18).
- Apostolul Pavel vorbește în capitolul nostru despre o formă moartă fără viață.

Sentiința lui Dumnezeu cu privire la evoluția mărturiei creștine este foarte clară și fără echivoc. Cu regret sunt chiar și credincioși adevărați care au o părere greșită despre evoluția creștinismului. Dacă Domnul Isus compară Împărăția cerurilor în Matei 13.31-32 cu un grăunte de muștar mic, care în cele din urmă devine un pom mare, prin aceasta El nu se referă nicidecum la ceva bun. Păsările cerului, care se așează acolo și își fac cuiburi, vorbesc tocmai despre ce avem înaintea noastră în acest capitol. Este o rătăcire să presupui, că creștinismul ar aduce în cele din urmă binecuvântare pentru toți oamenii. Este adevărat, că mesajul despre Isus Hristos este singurul care poate aduce salvare și binecuvântare. Dar creștinismul în sine însuși s-a stricat total. El a devenit o mulțime mare, care în cele din urmă va fi judecată de Domnul.

„Să știi dar aceasta, că în zilele din urmă vor veni timpuri grele” (versetul 1).

Zilele din urmă – timpuri grele

Apostolul Pavel îi îndreaptă atenția lui Timotei la începutul capitolului spre o stare de lucruri foarte deosebită. El ar trebui să știe, că în zilele din urmă vor veni timpuri grele. În 1 Timotei 4.1 Pavel a vorbit despre timpurile din urmă, în care unii vor cădea de la credință. Aici el merge puțin mai departe. Aici nu sunt simplu „timpurile din urmă”, ci este realmente vorba de ultimele zile. Despre acestea vorbește de asemenea și apostolul Petru în epistola 2 Petru 3.3. Este vorba de ultimele zile ale mărturiei creștine pe pământul acesta înainte de venirea Domnului pentru ai Săi. Aici avem a face – din perspectiva lui Pavel – cu o afirmație profetică. Pavel a trăit momentul când creștinismul a devenit o casă mare. Dar tendința spre degradare va înainta. La sfârșitul timpului de har vor veni timpuri grele. Timotei trebuia să știe aceasta.

Este fatal, dacă suntem în necunoștință de starea actuală a creștinătății. Noi nu avem voie să ne închidem ochii în fața acestei realități. Desigur noi nu trebuie să cunoaștem orice rătăcire. Însă ar trebui să știm ce direcție ia mărturia creștină. Ce Pavel descrie în versetele care urmează (la aceasta se referă expresia „aceasta”) nu este o problemă trecătoare. Ea este o stare permanentă, care nu se va îmbunătăți.

În locul acesta pe Pavel nu-l preocupă atât de mult să descrie o perioadă de timp în lungimea ei. El arată mai degrabă ce caracter poartă acest timp. Ultimele zile sunt caracterizate prin aceea că sunt zile grele sau pline de pericol (problematic). Aceasta vrea să spună, că ele sunt greu de suportat. Este greu să le ocolești. Nu este greu să recunoaștem că noi trăim în acest timp. Fie că este vorba de aspectul politic, moral, economic sau cultural – decăderea se poate observa clar. Același lucru este valabil și în domeniul religios. În Matei 8.28 cuvântul „greu” este tradus prin „furios”. Acolo sunt descriși în felul acesta doi oameni posedați de diavolul. Pe parcursul capitolului nostru devine clar, că tocmai în zilele din urmă vor fi influențe satanice, care se extind tot mai mult.

„Pentru că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, aroganți, hulitori, neascultători de părinți, nerecunoscători, fără sfințenie, fără afectivitate naturală (adică, dragoste firească), neînduplecați, defăimători, neînfrânați, neîmblânziți, neubitori de bine,

trădători, încăpățânați, îngâmfați, iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu” (versetele 2-4).

Oamenii

Pavel vorbește despre „oameni”. Nu sunt sfinți sau credincioși, ci simplu „oameni”. În general expresia „om” fără nici o altă adăugire nu este folosită în Noul Testament pentru copiii lui Dumnezeu, ci ea descrie pe cei necredincioși. Sunt oameni, care au o mărturisire de credință, dar nu posedă viața nouă. Nu sunt păgâni. Ei se numesc creștini. Cu toate acestea ei nu au pe Hristos. Ei simulează ceva, pe care în realitate nu-l posedă. Din acest motiv în versetul 5 este vorba de o „formă” de evlavie. Sunt oameni care trăiesc în jurul nostru. Pericolul constă în aceea că noi, credincioșii, devenim infectați de ei.

O comparare a însușirilor care urmează cu Romani 1.29-31 arată o asemănare bătătoare la ochi. În epistola către Romani sunt descriși păgânii păcătoși (națiunile). În a doua epistolă către Timotei sunt descrise persoane care se numesc creștini. 2.000 de ani de creștinism nu au schimbat cu adevărat pe oameni. Ce este născut din carne, este carne. Însă carnea (natura veche) se arată aici sub mască creștină. Cineva a scris odată foarte nimerit, că aici este vorba de un fel de „păgânism nou”, care s-a deghizat ca „creștinism”. Este „o formă păgânizată a creștinismului” sau „forma creștinizată a păgânismului”.

Urmează acum în total 19 puncte. Este greu să se structureze sau să se ordoneze aceste puncte. Nu se recunoaște un „model” concret. Este însă remarcabil că aici sunt multe lucruri care se învârt în jurul persoanei proprii. Începe cu iubirea de sine. În afară de aceasta cuvântul „dragoste” (prin aceasta este vorba de iubirea de sine) se întâlnește de mai multe ori.

1. *Iubirea de sine:* Oamenii vor fi egoiști și încrezuți. Totul se învârte în jurul eu-lui propriu și satisfacerea „eu-lui”. Acesta este primul punct, din care în fond rezultă toate celelalte. Această însușire este în contradicție gravă cu faptul că un copil al lui Dumnezeu nu mai trebuie să trăiască pentru sine însuși, ci pentru Acela care a murit pentru noi (2 Corinteni 5.15). Copiii lui Dumnezeu nu se iubesc pe ei înșiși, ci pe aproapele. Adevărata dragoste nu caută ce este al ei.
2. *Iubitori de bani:* Dragostea de bani dovedește că oamenii sunt prin natura lor lacomi și materialişti. Cine se iubește pe sine, acela iubește și banul. Banul va fi folosit ca să se satisfacă pe sine însuși. Pavel arată clar, că iubirea de bani este o rădăcină a tot felul de rele (1 Timotei 6.10). În toate cercurile societății și în toate formele de societate se întâlnește acest rău mare. Copiii lui Dumnezeu sunt solicitați să nu iubească banul (Evrei 13.5). Pericolul este evident. Dacă Dumnezeu ne dăruiește avere, atunci aceasta este o ocazie s-o folosim pentru El.
3. *Lăudăroși:* O urmare a bogăției este deseori, că oamenii se dau mari și sunt aroganți. Ei se încred în averea lor și se laudă cu mărimea bogăției lor. Deja în Vechiul Testament este vorba de astfel de oameni (Psalm 49.6). Chiar și atunci când cu banii lor fac bine, ei îi folosesc ca să se scoată pe ei înșiși în evidență și să se laude. În opoziție cu aceasta Domnul ne cere ca stânga să nu știe ce face dreapta (Matei 6.3). Modestia este o virtute pe care Domnul o caută la noi.
4. *Aroganți:* Cine este arogant, acela se comportă arogant și cu nasul pe sus. Lăudăroșia conduce deseori la aroganță și mândrie. Motivul pentru aceasta poate fi averea. Dar oamenii devin închipuiți tot așa de bine și pe baza altor lucruri, ca de exemplu pe baza

poziției lor sociale, a frumuseții, a talentelor, etc. Aroganța este un semn caracteristic al oamenilor lumii acesteia și ea nu este de la Tatăl (1 Ioan 2.16). Ca creștini, noi suntem solicitați să fim încinși cu smerenie, deoarece Dumnezeu este împotriva celor mândri și dă har celor smeriți (1 Petru 5.5). Adevărata smerenie este aceea pe care Domnul Isus ne-a prezentat-o prin trăirea Lui (Matei 11.29). Să fi smerit înseamnă să nu te gândești la tine.

5. *Hulitori*: Un hulitor este acela care vorbește de rău, disprețuitor și jignitor. Cine este arogant, începe ușor să hulească. Mulți oamenii nu au nici o reținere să hulească lucruri pe care ei nici măcar nu le cunosc (2 Petru 2.10-12). Se vorbește împotriva lui Dumnezeu și împotriva altor oameni. Se atacă Hristos și lucrarea Sa și nu se tem să hulească Cuvântul lui Dumnezeu. Oameni, care se numesc creștini, consideră relatarea despre creație ca fiind o poveste pentru copii sau resping moartea ispășitoare a Domnului pentru iertarea păcatelor. Noi, ca și copii ai lui Dumnezeu, suntem solicitați să nu hulim pe nimeni și să nu fim certăreți. Dimpotrivă: să fim îngăduitori, arătând blândețe față de toți (Tit 3.2).
6. *Neascultători de părinți*: Un copil neascultător este răzvrătit, obraznic și nu te poți bizui pe el. Într-o atmosferă în care Dumnezeu este hulit, nu există respect față de părinți și față de alte persoane cu autoritate. Putem observa în mod deosebit aceasta în timpul nostru. Chiar și legislația în țările creștine, a căror constituție deseori (încă) se mai referă la Dumnezeu, este marcată de educația lipsită de autoritate. Teologii predică neascultarea civilă de la amvoanele bisericilor. Pentru părinții credincioși dimpotrivă este mereu valabil să-și crească copiii în disciplina și sub muștrarea Domnului și să poarte grijă ca copiii să fie ascultători de părinții lor (Efeseni 6.1 și versetele următoare).
7. *Nerecunoscători*: Să fi nerecunoscător înseamnă să nu recunoști realizările altora. Dacă relațiile naturale (de exemplu dintre părinți și copii) nu mai sunt respectate, atunci nu este nici o bază pentru recunoștință. Despre păgâni se spune, că ei într-adevăr au cunoscut pe Dumnezeu, dar ei nici nu L-au glorificat ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit (Romani 1.21). Creștinii cunosc altfel pe Dumnezeu, decât L-au cunoscut păgânii. Cu toate acestea ei au căzut în aceeași atitudine de nerecunoștință. Noi ar trebui mai degrabă să ne gândim să primim cu mulțumire toate darurile lui Dumnezeu (1 Timotei 4.3). Aceasta include și faptul că noi mulțumim și oamenilor care ne fac bine.
8. *Fără sfințenie*: Cuvântul se mai întâlnește, în afară de locul acesta, și în 1 Timotei 1.9. A fi fără sfințenie (sau deplorabil) înseamnă că nu prezinți nici o evlavie, ci dimpotrivă te porți fără respect și hulitor. Pentru acești oameni nu există nimic care ar fi de ținut sfânt. A fi fără sfințenie este în opoziție cu sfințenia lui Dumnezeu și cu mântuirea Sa în Hristos. Copiii lui Dumnezeu sunt solicitați să fie sfinți, deoarece Dumnezeu Însuși este sfânt (1 Petru 1.16).
9. *Fără afectivitate naturală (sau: fără dragoste naturală)*: Dragostea naturală este un dar al lui Dumnezeu dat nouă oamenilor. Cu toate acestea sunt oameni care folosesc acest dar al lui Dumnezeu în sens contrar destinării lui. Ei sunt insensibili și fără inimă. Ei sunt indiferenți față de relațiile naturale, pe care le-a dat Dumnezeu (de exemplu căsnicia și familia). Această indiferență înaintează rapid în timpul nostru. Ca urmare a acestui fapt observăm o decădere razantă în căsnicie, familie și societate. Copiii lui

Dumnezeu dimpotrivă sunt nu numai legați între ei prin dragostea divină, ci noi trebuie să practicăm în aceeași măsură dragostea naturală, care găsește în altul ceva demn de a fi iubit. Un exemplu pentru aceasta avem în Tit 2.4. Acolo se cere femeilor tinere să-și iubească soții.

10. *Neînduplecați*: Să fi neînduplecat înseamnă același lucru cu a te comporta lipsit de fidelitate și să-ți calci cuvântul. Nu se respectă nici o înțelegere. Se respinge orice formă de obligație. Se dorește a fi liber și nimeni nu este tratat cu atenție. Oamenii neînduplecați refuză să încheie pace cu alții. Acolo unde nu mai este nici o dragoste naturală, nu este nici o înclinare spre iertare. În contrast cu aceasta, copiii lui Dumnezeu sunt solicitați să fie buni unii cu alții, miloși și să ierte unul altuia, așa cum Dumnezeu ne-a iertat nouă în Hristos (Efeseni 4.32).
11. *Defăimători*: În limba greacă se folosește aici același cuvânt ca și pentru diavolul (diabolos). Este grav, că Dumnezeu descrie în felul acesta oameni care se numesc creștini. Un defăimător este unul care răspândește relatări rele, care aduc numai pagubă altora. Cine este neînduplecat, este ușor gata să vorbească rău și conștient fals despre alții. Creștinilor dimpotrivă li se cere să gândească la ce este vrednic de respect, ce este drept, curat și vrednic de iubit, și la cele vorbite de bine (Filipeni 4.8). Că și pentru noi există acest pericol, ne arată locuri ca cele din 1 Timotei 3.11 și Tit 2.3, unde în mod special femeile sunt atenționate să nu fie defăimătoare.
12. *Neînfrânați*: Cine este neînfrânat se comportă fără scrupule. El a pierdut orice control și trăiește imoral și fără să se autodisciplineze. În aceasta este inclusă patima nestăpânită, care caracterizează pe mulți oameni din zilele noastre. Înfrânarea dimpotrivă este o roadă a Duhului (Galateni 5.22), pe care Dumnezeu o caută la copiii Săi.
13. *Neîmblânziți*: (textual: sălbatici). Cuvântul acesta se întâlnește numai aici în Noul Testament. El descrie un om, care trăiește sălbatic și fără principii. Mereu se vede această natură păcătoasă și nemiloasă a omului decăzut. Ca și creștini născuți din nou noi are trebui dimpotrivă să fim miloși și îndurători, așa cum Tatăl nostru ceresc este milos și îndurător.
14. *Neiubitori de bine*: Cine nu iubește binele, acela preferă răul. Deja autorul psalmului din Vechiul Testament spune, că cuvintele gurii sunt răutate și înșelătorie și că omul a renunțat să lucreze cu înțelepciune și să facă binele (Psalm 36.3). Dumnezeu atenționează pe aceia care numesc răul bine și binele rău (Isaia 5.20). Credinciosului i se cere categoric să facă binele (1 Timotei 6.18). Noi trebuie să practicăm binele față de toți, dar mai ales față de cei din casa credinței (Galateni 6.10).
15. *Trădători*: Trădători sunt oamenii cărora nici o făgăduință și nici o mărturisire nu le este sfântă. Ce înseamnă cu adevărat trădarea și cât de departe poate ea merge, vedem la Iuda Iscarioteanul, care a trădat pe Domnul său (compară cu Luca 16.6). Dumnezeu Se poate aștepta de la noi, ca noi să fim credincioși față de Domnul nostru și ne așezăm de partea Lui conform cu mărturisirea noastră. Înșușirea numită este valabilă atât pentru relațiile interumane între credincioși cât și între oamenii necredincioși.
16. *Încăpățânați*: Să fi încăpățânat înseamnă să-ți faci voia proprie necugetat. Cine se comportă în felul acesta, acționează pripit și lipsit de scrupule. Cuvântul se mai întâlnește și în Faptele Apostolilor 19.36. Acolo este tradus prin „în grabă”. Celui care acționează în felul acesta îi este indiferent ce urmări are fapta lui pentru alții. Noul

Testament ne cere în mai multe locuri să fim prudenți. Noi trebuie neapărat să verificăm ce urmări are comportarea noastră pentru alții – atât credincioși cât și necredincioși.

17. *Îngâmfați*: În privința aceasta ne gândim la cineva care prezintă ceva în afară, fără ca în interiorul lui să fie prezent ceea ce el prezintă. O persoană îngâmfată (sau balonată) se aseamănă cu un balon din spumă de săpun sclipitor, care într-adevăr arată frumos, dar la atingere și apăsare din afară pleznește imediat. Că acest pericol este și pentru noi, o arată constatarea lui Pavel, că credincioșii din Corint erau îngâmfați și nu s-au mândrit de cele tolerate în mijlocul lor (1 Corinteni 5.2).
18. *Iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu*: Cu aceasta se încheie lista tristă de până acum. Oamenii zilelor din urmă se dedau vârtejului plăcerilor, fără să se gândească la Dumnezeu. Unde duce aceasta vedem clar în istoria fiului pierdut. Lumea oferă astăzi nenumărate posibilități să cazi dintr-o plăcere în alta. Este o viață care urmărește numai țeluri proprii și egoiste, în timp ce drepturile lui Dumnezeu sunt date la o parte. Ca și copiii ai lui Dumnezeu stăm în pericol acut să fim smulși de curentul acesta.

„având o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea: depărtează-te și de aceștia” (versetul 5).

O formă exterioară fără putere

Punctul al nouăsprezecelea se alătură, respectiv sintetizează întregul. Oamenii, cărora Pavel le reproșează această comportare greșită, au numai *o formă de evlavie*: Evlavia (teama de Dumnezeu) slujește numai ca mască. În exterior se prezintă ca creștini. Ei au mărturisire de credință creștină. Dar cu toate acestea nu au viață din Dumnezeu. Ei au într-adevăr o religie, dar ei nu au pe Hristos. Mărturisirea lor de credință nu rezistă nici unei verificări.

Expresia „formă” se referă la exterior. Este descrierea unei forme exterioare sau a unui contur, la care lipsește substanța lăuntrică. În privința aceasta ne putem gândi la un balon cu aer frumos, care este umplut exclusiv cu aer. Pavel folosește încă o dată acest cuvânt în Romani 2.20. Acolo el reproșează iudeilor că ei aveau exclusiv „forma cunoștinței și a adevărului în Lege”. Același reproș se face aici acelor care se numesc creștini.

Felurile de comportare și păcatele enumerate se deosebesc puțin de păcatele păgânilor. Ceea ce face chestiunea să fie mai gravă este faptul că ea are loc sub o manta evlavioasă. Păgânii nu au încercat nicidecum să-și ascundă răutatea. Creștinii cu numele descriși aici se lasă pradă păcatelor păgânilor – și ei fac aceasta sub o formă de evlavie. Nu este nimic altceva decât o dăruire la orice formă de rău. Nu ne mirăm că în cele din urmă Domnul va vărsa din gura Sa acest sistem mort (Apocalipsa 3.16).

Acești oameni îngrijesc să aibă o înfățișare evlavioasă. Mersul mai mult sau mai puțin regulat la biserică, botezul, confirmarea, participarea la cină, o cununie bisericească și o înmormântare bisericească, și așa mai departe, nu sunt suficiente. Dumnezeu caută adevărul în inimă. Comportarea acestor oameni tăgăduiește veridicitatea mărturisirii lor. Forma este prezentă, lipsește puterea. Dar nu numai aceasta. Nu numai că puterea lipsește, ci ea este direct tăgăduită. A tăgădui înseamnă o respingere directă. Nu se vrea absolut deloc puterea. În

Evrei 11,24 cuvântul este tradus prin „a refuza”. În Tit 1.16 ni se spune că există oameni care mărturisesc că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar prin fapte Îl tăgăduiesc. S-ar putea ca referirea la putere să fie o aluzie la Duhul Sfânt, care în felul acesta este tăgăduit.

O comparare cu poporul Israel se impune să fie făcută. Și acolo multe lucruri au devenit o chestiune pur formală. Pavel spune în Romani 2.24 că din cauza lor Numele lui Dumnezeu era hulit printre națiuni. După aceea el continuă: „Pentru că iudeu nu este cel din afară, nici circumcizie, aceea în afară, în carne; ci iudeu este acela în lăuntru, și circumcizie, aceea a inimii, în duh, nu în literă; a cărui laudă este nu de la oameni, ci de la Dumnezeu” (Romani 2.28-29). Ceea ce Dumnezeu caută, este adevărul în lăuntru (Psalm 51.6). Deja în Vechiul Testament Dumnezeu a trebuit să reproșeze poporului Său, că evlavia lor era ca norul de dimineață, „ca roua care trece curând” (Osea 6.4). El le spune: „Căci bunătate voiesc, nu jertfe, și cunoștință de Dumnezeu mai mult decât arderi de tot” (Osea 6.6).

Adevărata evlavie necesită să ai viață din Dumnezeu și pe Duhul Sfânt ca Persoană divină și izvor de putere locuind în tine. Numai așa putem sluji lui Dumnezeu și Îl putem onora în adevăr. Deci pentru un om născut din nou nu se potrivește în sensul direct reproșul făcut în versetul acesta. Pavel aplică remarca sa la oamenii care au o mărturisire de credință creștină, însă fără să aibă viață din Dumnezeu. Cu toate acestea este pericolul ca credincioșii să se lase infectați de o comportare de felul acesta. În acest sens există o aplicare practică și la noi. O evlavie exterioară și de fațadă nu are valoare în ochii lui Dumnezeu.

A se depărta

Care este reacția unui credincios adevărat la o astfel de comportare? Timotei este apelat direct: „Depărtează-te de aceștia!” Cu privire la noi astăzi înseamnă:

- Noi nu ieșim din casa mare. Nicidecum nu este posibil să ieșim, altfel ar trebui să încetăm să mai fim creștini.
- Noi nu luptăm nici împotriva răului și nici împotriva oamenilor care practică răul. În nici un loc din Noul Testament nu suntem solicitați să luptăm împotriva lumii (nici împotriva lumii religioase).
- Noi nu chemăm să coboare judecata peste acești oameni. Nouă nu ni se cuvine aceasta. Lăsăm aceasta în seama lui Dumnezeu.
- Noi nu ne resemnăm. Există însă acest pericol. Dar Domnul nu dorește să facem aceasta. Tocmai epistola noastră arată cum sunt folosiți creștinii angajați în timpul din urmă.
- Noi nu ne adaptăm. Și acest pericol există. Relația permanentă cu astfel de oameni ne influențează.

Solicitarea adresată lui Timotei este simplă, el trebuie să se depărteze. Aceasta este valabil și în zilele noastre. Prin această formulare Pavel exprimă ceva cu acțiune de durată. Noi facem aceasta nu numai o singură dată, ci o facem mereu. Înseamnă că noi ocolim permanent pe astfel de oameni și nu ne amestecăm cu ei. Prin comportarea noastră și prin cuvintele noastre suntem o mărturie pentru ei, însă mai mult nu putem – și nici nu vrem – să avem a face cu ei. Noi nu facem aceasta într-o atitudine arogantă, ci noi ne smerim. Noi știm că noi încă avem carnea în noi și suntem capabili de toate aceste fapte rele.

„Pentru că dintre aceștia sunt cei care pătrund în case și captivează femei ușurate, împovărate de păcate, mânate de felurite pofte” (versetul 6).

Dintre aceștia

Pavel vorbește acum despre o grupă specială de oameni. El spune „dintre aceștia”. Printre aceia care au o formă de evlavie, sunt unii, care ies în mod deosebit în evidență. Sunt oameni care se poziționează nu numai pasiv față de adevăr, ci sunt activi împotriva adevărului. Sunt – referindu-ne la timpul nostru – conducători religioși fără viață din Dumnezeu. Sunt învățători și conducători de secte.

Ei „pătrund” (textual: se vâără, se furișează) în casele oamenilor. Expresia folosită amintește de mișcarea unui șarpe. Primul lucru, pe care noi îl citim în Biblie despre șarpe, este că el era șiret (Geneza 3.1). În Apocalipsa diavolul este numit de două ori „șarpele cel vechi” (Apocalipsa 12.9; 20.2). Acești oameni sunt instrumente ale lui satan, care îi fac voia. Ei sunt foarte dibaci. Intenția lor nu se recunoaște imediat. Ei se aseamănă cu oamenii care se travestesc, așa că ei nu pot fi identificați imediat. Rătăcirea evită lumina. Ea se răspândește mai întâi în ascuns. Abia mai târziu ea devine vizibilă. Mai târziu în această epistolă găsim pe satan ca un leu care răcnește (capitolul 4.17), aici însă el vine cu viclenie și perfidie.

Iuda amintește de oameni care „s-au strecurat” (versetul 4). Pavel vorbește în Galateni 2.4 despre „frați falși introduși pe ascuns” care voiau să ducă pe credincioși în robie. Sunt oameni care folosesc un vocabular evlavios. Ei vorbesc despre Dumnezeu și despre Isus. Ei citează Biblia. Dar ei nu cred în ea.

Acești oameni se strecoară în case. Ei se adresează celor mai slabi, deoarece perspectiva de succes este mai mare acolo. Tot așa a făcut satan în grădina Eden cu Eva. Prin „femei ușurate” se înțelege suflete slabe (bărbați și femei). Sunt persoane care sunt conduse mai mult de sentimentele și poftele lor decât de mintea și conștiința lor. Lor le lipsește statornicia și puterea de apărare. Aceasta este din cauză că ei se află în domeniul formelor moarte, unde este tăgăduită puterea evlaviei. A captiva înseamnă „a câștiga pentru sine” sau „a câștiga controlul asupra lor”. Acesta este țelul acestor oameni. Înapoia lor se ascunde diavolul.

Ei, adică „femeile ușurate” sunt descrise în continuare prin aceea că ele sunt încărcate de păcate și sunt mânate de felurite pofte. Poftele par să fie aici nu atât de mult greșelile morale, ci mai degrabă poftele duhului, cu toate că ele merg deseori mână în mână. Astfel de oameni cad ușor pradă predicatorilor sectanți, care îi înșeală moral și spiritual.

„întotdeauna învățând și neputând veni niciodată la cunoștința adevărului” (versetul 7).

A învăța fără rezultate

Aici urmează alte explicații. Este încă vorba de „femeile ușurate” din versetul 6. Faptul că ele învață întotdeauna și niciodată nu ajung la cunoașterea adevărului arată clar, că în versetul 6 este vorba în primul rând de poftele spirituale și de o ademenire spirituală. În felul acesta ele niciodată nu ajung la cunoașterea adevărului. Învățăturile rătăcitoare conduc prada lor în întuneric și nesiguranță. La cunoașterea adevărului se ajunge numai atunci când se primește calea arătată de Dumnezeu spre mântuire (1 Timotei 2.4). O altă cale de cunoaștere a

adevărului nu există. „Cunoaștere” înseamnă aici cunoașterea deplină, adică omul întreg (duh, suflet și trup) este condus să se supună acestei cunoașteri. „Adevăr” (fără articol hotărât) nu este aici o chestiune specială legată de mântuire. Și nu este nici preponderent gândul referitor la Cuvântul lui Dumnezeu revelat în totalitatea lui. Este vorba mai mult de a vedea lucrurile așa cum le vede Dumnezeu. Acest fel de a privi lucrurile îl învățăm numai din Biblie.

Că ele învață întotdeauna nu înseamnă că ele citesc Biblia, ca acolo să găsească adevărul. Înseamnă mai degrabă, că ele aleargă de la o rătăcire la alta. Acesta este un drum, care niciodată nu conduce la țintă. De aceea ele nu „pot” veni la cunoștința adevărului. Ele o împiedică prin propria comportare. Ce ele aud de la învățătorii sectanți și de la teologii critici ai Bibliei nu corespunde adevărului. Dar ele nu observă.

„Iar după cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, așa și aceștia se împotrivesc adevărului, oameni stricați la minte, dezaprobați în ceea ce privește credința” (versetul 8).

Iane și Iambre

Acum este vorba de o comparație prin care se lămurește mai mult felul de a proceda al acestor învățători falși. Pentru aceasta Pavel folosește un exemplu din Vechiul Testament. Acolo au fost oameni care s-au comportat asemănător. Tactica și viclenia diavolului nu este nicidecum nouă. Dimpotrivă: ea este foarte veche. Ambalajul ar putea fi altul, conținutul este același.

Pavel vorbește în această epistolă despre trei perechi de oameni, care nu s-au plecat înaintea adevărului. În ordinea prezentării lor este o intensificare:

- În capitolul 1.15 sunt Figel și Ermogen, care s-au îndepărtat de Pavel. Din context se poate deduce că ei *s-au rușinat* de adevăr.
- În capitolul 2.17 sunt Imeneu și Filet, care au rătăcit de la adevăr.
- În capitolul 3.8 sunt Iane și Iambre, care s-au împotrivit adevărului.

Deci aici este vorba de Iane și Iambre. Numele lor par să fie un program. Iane înseamnă „înșelător” sau „seducător”. Iambre înseamnă „mândru”, „încăpățănare” sau „cel care face rebel”. Aceasta erau ei și aceasta au făcut ei.

Se presupune în general că Iane și Iambre erau vrăjitorii egipteni care au imitat până la un anumit grad minunile făcute de Moise și Aaron (Exod 7.11-22). Numele lor nu sunt numite în Vechiul Testament. Evident Pavel cunoștea numele din tradiția iudaică sau prin inspirație divină.

Împotrivire înseamnă efectiv că împotriva unei chestiuni stai împotrivă frontal și te împotrivești ei. Despre Elima, magicianul, citim că el s-a împotrivit lui Pavel și lui Barnaba (Faptele Apostolilor 13.8). Aceasta este totdeauna străduința lui satan. El se împotrivește adevărului. Uneori o face prin confruntare publică. Alteori o face în mod subtil, prin aceea că încearcă să imite adevărul. Despre aceasta este vorba aici, și noi vedem aceasta foarte clar în timpul nostru. Satan este un maestru al prefăcătoriei și al răstălmăcirii. În 2 Tesaloniceni 2 devine clar cât de departe va merge aceasta când credincioșii adevărați nu vor mai fi pe pământul acesta și diavolul va fi aruncat din cer pe pământ.

Împotrivirea se manifestă aici prin imitarea unei forme religioase exterioare. Exact aceasta au făcut Iane și Iambre în Egipt. Ei au transformat apa în sânge și au făcut – ca și Moise – să vină broaște din Nil. Dar când a fost vorba să facă țânțari din țărână, nu au mai putut. Numai Dumnezeu poate crea viață din materia moartă. Tot așa acești învățători falși pot imita numai până la un anumit punct. Mai mult nu pot. Viață poate da numai Dumnezeu. O naștere din nou este totdeauna „din Dumnezeu”.

În practică aceasta înseamnă că acești oameni au biblia lor „proprie”. Ei au „propriul” lor drum de mântuire. Ei au practica vieții lor „proprie”. Ei au un „înlocuitor” pentru orice detaliu al creștinismului. Deseori învățăturile lor și practicile lor sunt legate de ocultism. Tocmai aceasta îi face așa de distrugători și de periculoși.

Stricați și dezaprobați

Este însă vorba nu numai despre ceea ce acești oameni *învață pe alții*. Pavel merge mai departe și arată cel fel de oameni *sunt*. Ei sunt caracterizați prin două lucruri:

- a) Ei sunt stricați la minte: în epistola către Tit este vorba de oameni cu mintea necurată (Tit 1.15). În prima epistolă către Timotei Pavel amintește pe aceia care sunt „stricați la minte și lipsiți de adevăr” (1 Timotei 6.5). Stricat descrie aici nu o simplă însușire și nu arată numai o stare de moment, ci este vorba de „rezultatul predării inimii puterilor rele” (V. E. Vine). Despre aceasta atenționează Pavel într-un alt loc, în 2 Corinteni 11.13: „Pentru că unii ca aceștia sunt falși apostoli, lucrători vicleni, prefăcându-se în apostoli ai lui Hristos”. Deci acești oameni sunt necurați și stricați în toată mintea și năzuințele lor. Aceasta se arată atât în învățătura lor cât și în comportarea lor.
- b) Ei sunt dezaprobați în ceea ce privește credința: aprobarea înseamnă că ceva după o încercare detaliată este găsit bun (așa este lucrătorul aprobat din capitolul 2.15). Aici este opusul. Este vorba de ceva care în urma încercării detaliate trebuie lepădat sau respins. Criteriul de încercare este credința. Deoarece aici „credința” este însoțită de articol hotărât este vorba de ceea ce ei vorbesc și învață pe alții. Dacă învățătura lor este pusă pe standul de probă și este comparată cu adevărul biblic (bunul credinței), se constată că ei nu sunt aprobați. Credința acestor oameni nu este adevărată. Aceasta se poate constata în general repede în practică, dacă astfel de oameni sunt întrebați cine este Isus Hristos.

În rezumat se poate spune că sunt persoane despre care Iuda scrie: „Pentru că s-au strecurat anumiți oameni, care de mult sunt scriși, dinainte, pentru această judecată, neevlavioși, care schimbă harul Dumnezeului nostru în destrăbălare și tăgăduindu-L pe singurul nostru Stăpân și Domn, Isus Hristos” (Iuda 4).

Dar nu vor înainta mai mult, pentru că nebunia lor va fi arătată deplin tuturor, după cum a fost și a aceloră” (versetul 9).

Dumnezeu stabilește limitele

Acest verset nu este ușor de înțeles. Noi trebuie să-l privim în contextul întregii epistole, dar în mod deosebit al ultimului capitol al acesteia. Clar este că pe de o parte Dumnezeu permite dezvoltarea răului, iar pe de altă parte stabilește cât de departe poate el merge. Nici la Iane și Iambre nu a fost altfel. Satan nu este – spre deosebire de Dumnezeu – atotputernic. El are putere mare și este foarte viclean. Dar pentru puterea și răutatea satanică este o limită. Această limită o stabilește Dumnezeu.

Dumnezeu călăuzește uneori așa fel că deja aici pe pământ devine clar cât de absurde sunt învățăturile acestor învățători falși. Deseori este așa, că deodată devine vizibil stilul lor de viață rău și imoral. Mulți dintre acești conducători de secte au fost pentru scurt timp foarte populari și apoi deodată – implicați într-un scandal oarecare – au dispărut. Deseori aceste scandaluri stau în legătură cu păcate sexuale și uneori chiar cu scandaluri în presă.

Principial se pune însă întrebarea, dacă acest verset vrea să spună că orice învățătură greșită va fi dată pe față deja aici pe pământul acesta, sau dacă tendința spre sectarism și rătăcirii va fi cândva frânată sau atenuată. Unii presupun aceasta. Contextul întregii epistole și în mod deosebit afirmația din capitolul 3.13 par să spună altceva. Noi nu putem presupune că intensitatea și activitatea oamenilor descriși aici se va reduce. Dimpotrivă. Este deci imaginabil că Pavel aruncă aici o privire spre viitor și se gândește la arătarea Domnului Isus. Cel mai târziu atunci va deveni tuturor clară lipsa de judecată a acestor învățători falși și se va pune capăt acțiunilor lor.